

'S-GRAVENHAGE, 7 Februari 1955

Ref. No. 2487

AAN: Ministerie van Buitenlandse Zaken

Fotocopie nr: 113/92

FC

CODETELEGRAM

MP wnd MP
Z DIO, -/PZ
DBI, -/PL
DOA/ZA/OP

Plaats van afzending: D j a k a r t a

Datum van afzending: 7-2-55

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 7-2-55

GEHEIM

Ik vroeg bezoek aan bij Amerikaanse Ambassadeur, die echter insisterde bij mij te komen. Ik had sinds terugkeer ook andere bewijzen van voorkomendheid zijnerzijds, zodat ik vermoed dat het hem ter ore is gekomen dat zijn jegens Nederlanders zeer gereserveerde houding wat opvallend was gevonden.

Ik vroeg Cumming naar zijn indrukken sinds zijn terugkeer. Cumming greep terug naar Augustus toen hij vertrok en meende dat het algemene beeld hetzelfde was gebleven met enkele aan te brengen retouches.

De communistische infiltratie ging voort en de PKI won aan kracht, al achtte hij sommige daarover gegeven cijfers overdreven. Toen ik zijn aandacht vestigde op de presidentiele speeches en de accentuering van links bij de PNI, ontwikkelde de Ambassadeur de volgende gedachten.

Mede door zijn Hartini-huwelijk ervoer de President, dat zijn populariteit dalende was en dit is voor zo'n figuur gevaarlijk. Hij voelt zich dus gedwongen, meer naar voren te komen, vandaar de vele redevoeringen (7 sinds begin November) en op het thema dat hem ligt, namelijk het revolutionaire.

Over de richting van deze regering zeide hij het volgende. Van de aanvang af hield zij niet het midden tussen rechts en links, maar had een lichte linkse beginrichting. De curve naar links begint zich te accentueren en begeeft zich naar the point of no return.

Ik vermeld dit wat in extenso, omdat hieruit blijkt dat de Ambassadeur geenszins blind is voor de gevaren en dit bevestigt de mening gegeven in Van Ittersum 818. Toen ik dan ook later de artikelen van Alsop en de UP ter sprake bracht, ontkende hij dat er sprake was van een nieuwe trend in de Amerikaanse politiek. Het was echter nodig geweest na het beruchte Time artikel which did nobody any good om de balans te redresseren. Hij deed voorkomen dat, hoewel Alsop bij hem gelogeed had, hij niet wist wat deze schreef hetgeen wat al te ongelooftwaardig klinkt.

Verkiezingen.

Cumming zeide, dat he had committed himself en gerapporteerd had in de zin van dit jaar verkiezingen. Hij wees er op dat de President zich op 1 Januari ook terzake had vastgelegd. Cumming zou daartoe volgens zijn zeggen een steentje hebben bijgedragen. Hij meende dat het in het voordeel van de PNI kon zijn dit jaar verkiezingen te houden, na de regeringssuccessen van Bogor en Afro-Aziatische conferentie en dat met te lang uitstel de ontevredenheid in den lande over het beleid, speciaal het economische (inflatie) zich wel eens sterker zou kunnen doen gevoelen bij de stembus.

De economische situatie leek hem overigens op het ogenblik wat gunstiger, mede uiteraard door betere rubber- en tinprijzen, de invoerbepijking had ook effect gehad. Zijn prognose was dat de Masjumi als sterkste partij doch niet

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

-2-

CODETELEGRAM

met een absolute meerderheid te voorschijn zou komen, met de PNI als tweede, de PKI als derde, daarna PSI. De NU vermeldde hij niets. Hij vond dat in het algemeen de regering Ali handig had gemaaktevreed door haar activiteit op buitenlands gebied (Irian, Bogor, Afro-Aziatische conferentie). Zij had het daardoor de oppositie moeilijk gemaakt zich veel te weren wilde zij verwijt van anti-nationaal niet op zich laden. Het was hem overigens opgevallen dat bij de motie van wantrouwen de partijdiscipline bij de oppositie geringer was geweest dan die van de regeringspartijen. De oppositie had bepaald een beter resultaat kunnen boeken waardoor duidelijker zou zijn naar voren gekomen hoezeer deze regering van de communisten afhankelijk was.

Hatta.

Ik trachtte te vernemen of hij verwachtingen had van Hatta. Hij zag vrijwel geen verwachtbare ontwikkeling die Hatta uit zijn retirement zou voortvloeien.

Afro-Aziatische Conferentie.

Persoonlijk was hij geporteerd voor zo groot mogelijke deelneming. Over regeringsstandpunt liet hij zich niet uit. Indien hij het doorgaan van de conferentie echter had kunnen verhinderen zou hij het niet hebben nagelaten.

De Britse Ambassadeur is na mij van verlof teruggekomen, zodat een gesprek met hem weinig opleverde. Dezer dagen spreek ik de Ambassadeur van India.

VAN BYLANDT 857

ER/

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:--

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrassen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.